

แบบตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
รอบที่ 2 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

สำนักงานศึกษาธิการภาค 17

นโยบายลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา

3. แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

3.1 การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

สถานการณ์โดยสรุปในพื้นที่เขตตรวจราชการที่ 17 พบว่า หน่วยงานทางการศึกษาดำเนินการวิเคราะห์ ศึกษาสภาพทางการเงินรายบุคคลในสังกัดที่มีปัญหาหนี้สิน จัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงแต่งตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งมีผู้แทนจากสถาบันการเงินร่วมเป็นกรรมการ และรายงานข้อมูลไปยังต้นสังกัด

3.2 ผลการดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายฯ แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เห็นผลเป็นรูปธรรม

1) การสำรวจสภาพหนี้ จัดทำฐานข้อมูล และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัด

การดำเนินงานโดยสรุปในภาพรวมเขตตรวจราชการที่ 17 พบว่า หน่วยงานทางการศึกษามีการสำรวจสภาพหนี้ด้วยโปรแกรมออนไลน์ ระบบแก้หนี้ สพฐ.(debt obec) “โครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ” ในรูปแบบคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครู พร้อมจัดตั้งกลุ่ม Line สถานีแก้หนี้ครู เพื่อดำเนินการคัดกรองข้อมูลผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการ เช่น ดูรายการยื่นคำขอ ตรวจสอบข้อมูล และเอกสารแนบ การอนุมัติคำขอของผู้ลงทะเบียนในระบบการลงทะเบียนในระบบแก้หนี้ สพฐ. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลหนี้สินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการบำนาญ และจัดกลุ่มสภาพปัญหาหนี้สิน โดยแยกประเภทเป็นกลุ่มสี เช่น ประเภทวิกฤติ (กลุ่มสีแดง) ประเภทใกล้วิกฤติ (กลุ่มสีเหลือง) และประเภทปกติ (กลุ่มสีเขียว) เป็นต้น

2) การดำเนินการของสถานีกู้หนี้ / คณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

การดำเนินงานโดยสรุปในภาพรวมเขตตรวจราชการที่ 17 พบว่า หน่วยงานทางการศึกษามีการดำเนินการของสถานีกู้หนี้ของคณะกรรมการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยจัดตั้งสถานีกู้หนี้ครู ทำหน้าที่เป็นคนกลางช่วยเหลือไกล่เกลี่ย ประนอมหนี้ และปรับโครงสร้างหนี้ และดำเนินการประสานงานสถาบันการเงินในจังหวัดในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน เช่น การลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ การปรับโครงสร้างการชำระหนี้ การรวมหนี้จากสถาบันการเงินอื่น ฯลฯ และกำหนดมาตรการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

มีเงินเหลือใช้จ่าย 30% ทุกรายและมีเงินคงเหลือพอเพียงใช้จ่ายในแต่ละเดือนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อีกทั้งยังส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างแหล่งรายได้เพิ่มเติม เช่น รายได้จากการสอนพิเศษ ค่าตอบแทนอื่นๆ การสนับสนุนครูหารายได้จากช่องทางที่หลากหลายเพิ่มเติม เช่น การขายออนไลน์ เป็นต้น

3) การส่งเสริม สนับสนุน เสริมสร้างวินัยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานวางแผนทางการเงิน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการหนี้อย่างยั่งยืน การบริหารการเงิน การออม

- การอบรมหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืนทางการเงิน เช่น “ครูไทยยุคใหม่ เข้าใจการเงิน” หลักสูตร “ครูรุ่นใหม่ หัวใจพอเพียง” เป็นต้น

การดำเนินงานโดยสรุปในภาพรวมเขตตรวจราชการที่ 17 พบว่า หน่วยงานทางการศึกษามีการอบรมให้ความรู้การสร้างวินัยทางการเงิน การจัดการหนี้สิน การบริหารเงินออม รวมทั้งจัดกิจกรรมการดำเนินชีวิตตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (มีการมอบรางวัล “ครูดี ตามวิถีพอเพียง”) และสำหรับบุคลากรที่บรรจุใหม่ได้มีการให้ความรู้ในการวางแผนทางการเงินทั้งนี้เพื่อส่งเสริม และสร้างวินัยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างยั่งยืน

- การอบรมหลักสูตรอื่นๆ ที่หน่วยงานจัดขึ้น

การดำเนินงานโดยสรุปในภาพรวมเขตตรวจราชการที่ 17 พบว่า หน่วยงานทางการศึกษามีการจัดอบรมหลักสูตรอื่น ๆ ดังนี้ 1) การมีวินัยทางการเงิน การออมและการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) การอบรมหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความยั่งยืน และ 3) การเสริมสร้างวินัยและการวางแผนทางการเงิน เป็นต้น

3.3 ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
1. สถาบันการเงินเช่นธนาคารไม่สามารถพิจารณาให้ความช่วยเหลือได้ในทันทีต้องรอรับนโยบายจากสำนักงานใหญ่ ซึ่งยังไม่มียกยบายช่วยเหลือลูกหนี้ที่ชัดเจน	1. กระทรวงศึกษาธิการ ประสานสถาบันการเงิน (ธนาคาร สำนักงานใหญ่) เพื่อสร้างแนวทางการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ชัดเจน	1. ข้าราชการครู บุคลากรทางการศึกษา และข้าราชการบำนาญ มีสภาพการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น และได้รับการแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างแท้จริง

3.4 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการวางแผนด้านการเงิน และมีวินัยด้านการเงิน
- การร่วมมือกันระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับสถาบันการเงิน เช่น ธนาคาร สหกรณ์ ออมทรัพย์ครู เพื่อหาทางออกร่วมกันในการทำให้สมาชิกหมดภาระหนี้สิน โดยอาจช่วยลดดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น

3.5 ข้อเสนอแนะ

- ควรพัฒนากลไกการทำงานของภาคีเครือข่ายในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ ธนาคาร และสหกรณ์ เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.6 รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

-ไม่มี-